

forvaltninger. Vi have Fabrikvæsenet deelt under forskjellige Ministerier, og for at nævne eet, som ofte har været paa Bane her, og som burde drages sammen med de andre, skal jeg anføre Uldmanufacturerne, som drives for Kgl. Regning. Vi drive Uldmanufacturerne i Fængslerne, for paa en billig Maade at kunne benytte Fængernes Arbejde, men vi concurrere atter med vort eget Arbejde med Uldmanufacturer under Krigsministeriet (Hør!). Det har saa ofte været forlangt, at denne Sag skulde komme til en Afgjørelse, at jeg for min Part forundrer mig over, at nogen Finantslov kan blive forelagt, uden at denne Gjensstand er bragt til Afgjørelse (Hør!); jeg skal senere komme tilbage paa den samme Gjensstand fra et andet Synspunkt. Vi savne, siger jeg, al Oversigt. Maaskee vil man svare mig: Det bør være Finantsudvalgets Sag; Finantsudvalget kan selv udarbejde saadanne Oversigter, det har alle Materialier dertil. Men jeg spørger, om et saadant Svar, som jeg ikke haaber vil blive givet, vilde være retfærdigt, efterat man har paalagt os at stræbe efter i 2 Maanedes at ende Finantslovens Behandling. Jeg indrømmer, at der i det foregaaende Aar er givet os en stor Frihed i saa Henseende, og Ingen skal villigere end jeg paa skjønne, hvad Regjeringen har gjort for at komme til en fuldstændig og nogenlunde gjennemgribende Behandling af Finantsloven; men dette Paalæg staaer os dog for Die, og, da H. S. Majestæt forrige Aar aabnede Rigsdagen, paalagde han os at agte paa at kunne, saavidt muligt, afforte vore Forhandlinger; men det vil være umuligt, saalænge Finantsloven ikke ledsages af mere tilgængelige Oversigter i mange Retninger end de, vi hidtil have været vant til. Jeg indrømmer, at Arbejdet ikke kan gøres paa een Dag; jeg indrømmer, at, om det end hvert Aar bliver lettere og lettere, saa have vi dog hidtil havt store Baustilligheder at bekæmpe; men, naar jeg paa den anden Side seer den Mængde Arbejdere, som betales, og betales rindeligt, for at gøre dette Arbejde, saa nærer jeg dog det Haab, at den Tid ikke ligger for fjern, da vi kunne faae en Finantslov, ledsaget af de omtalte Dplysninger. Jeg vil ikke her gaae nærmere ind paa

de almindelige Betragtninger over Finantsloven, som allerede have været fremsatte, men afvente, om nogen Anden skulde optage dette Spørgsmaal igjen; jeg vil ikke henholde Tinget dermed, men derimod henlede Opmærksomheden paa enkelte af de foreliggende Afdelinger, thi jeg troer, det er den eneste Vej, ad hvilken vi vilde komme til noget Udbytte af en Forhandling som denne, idet hver især vænner sig til at gjøre en eller flere Punkter til Gjensstand for en alvorlig Undersøgelse. Det er et Savn, som hidtil — det maa siges med Beslagelse — i høi Grad har været følt, at vi i det Hele taget ikke i Rigsdagen og neppe udenfor den have fundet Mænd udenfor Regjeringskøretøjet, der alvorligt have givet sig af med Finantsvæsenet, og vi kunne gjerne sige, at Følgerne deraf have været, at der endog i Regjeringskøretøjet findes Faa, der have gjort det. Vi maae komme til at give Exemplet, vi maae tvinge Regjeringen til at kunne og ville det. Jeg vil nu henvende mig til de to Ministerier, med hvilke jeg i den Tid, jeg har deeltaget i Finantsforvaltningen, har havt meest at gjøre og særligt staaet i Forhold til, nemlig Krigsministeriet og Marineministeriet.

Hvad Krigsministeriet angaaer, saa har jeg i formel Henseende at beklage, at vi atter have faaet det i en forandret Form. Vi have havt forskjellige Former for Krigsministeriets Budget; iffor begyndte man med at forelægge os en Finantslov for Krigsministeriet, om hvilket man sagde, at det var et Provisorium, som kun kom herind, for at det kunde komme tilligemed det øvrige, men at der skulde komme en anden bag efter, som var den, vi skulde holde os til, og dette var glædeligt; thi det andet Budget, vi derefter fik, var udarbejdet i en god Form og skaffede en temmelig god Forstaaelse tilveie — idetmindste med Hensyn til Formen — imellem Udvalget og Krigsministeriet. Men denne Form har man i Aar atter forandret; jeg siger ikke, at den, man er kommen til, er flattere — den er ikke saa fjern fra den, man holdt sig til iffor, at jeg vil føre nogen Klage over den —, men, naar jeg bringer den til Dmtale, saa er det kun for at spørge, om dette ikke muligt kunde